

Az első nyomtatott újévi köszöntőlap

NYOMDÁSZATTÖRTÉNETI TÖREDÉKEK

Szerkeszti: Gécs Béla

Ősrégi emberi szokás, a kapcsolatok egyik kifejezési módja a jókívánság. – Nem tudható, mióta él az emberi ség történetében. Az első nyomtatott fametszetes újévi köszöntőlap a gutenbergi időkben németországi nyomtatóműhely faprésén készült.

Az évezredek nyomtatási eredményeit Gutenberg rendezte, és hozzátette a maga zseniális gyakorlati módszereit. Ez tette lehetővé, hogy a karácsonyi-újévi nyomtatott képeslapok megjelentek a kereskedelmi forgalomban, először 1845-ben Angliában. Nyomdászattörténeti kutatók sejtették, és kutattak a gutenbergi korszak lehetséges egyéb nyomtatványai után is. Sikerrel, mert négy és fél század múltával, 1917-ben rátaláltak a legrégebbi újévi kártyára az egykori Porosz Állami Könyvtár gyűjteményében.

Az ősnymtatványnak tekinthető újévi lap, szövegéből következtetve, egyházi megrendelésre készült. Az ónémet és latin szavakkal vegyített szöveg fordítása szerint: „Aki a Miatyánkat buzgó imádsággal mondja, annak az a csodálatos titok válik hasznára, amely a mi kedves Jézus Krisztus urunk sebeinek titkos liturgiájához kapcsolódik.”

A metszetes szöveget feketével nyomtatták. A D betűs iniciálét, a hozzá tartozó kontúros kontuszleveleket pirossal, az iniciálében lévő arc a nyomtatás után kézzel lett okkersárgára színezve.

A középső részen lévő tekercs felirata: „Aki a Miatyánkat buzgón mondja, azt a Jézus Krisztus egy jó felé lendíti előre.”

Alatta a fametszetes ábrán a meztelen angyal feszíti az

íját, és a kirepült nyílvevő a csavaros tekercsen két újévi üdvözlést lő el a buzgón imádkozó embernek. A tekercs és a kép körüli keret sárgával, a gyep zöld színnel, kézzel festett. A könyvnyomtatók többszázados múltú szokásává vált, hogy a maguk tervezte, nyomtatta újévi üdvözléssel fejezzék ki kollegiális jókívánságaikat az eljövendő új esztendőre.

